

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
ΤΗΛ: 2413 506552-4
FAX: 2410 253734
Email: periferiarxis@thessaly.gov.gr

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

Λάρισα, 18-01-2013
Αρ. Πρωτ. 170

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας,
Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
Γραφείο Υπουργού κ.Χατζηδάκη

ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας,
Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων :
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ.Γιαννούση
- ΕΥΣΣΑΑΠ
2. Περιφέρεια Θεσσαλίας
- Ε.Δ.Α.Π. Θεσσαλίας
- Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού

ΘΕΜΑ: Ενέργειες προετοιμασίας αναπτυξιακού προγραμματισμού για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020

Κύριε Υπουργέ

Σε απάντηση της επιστολής σας υπ'αριθμ. 57347/ ΕΥΣΣΑΑΠ 2925/28-12-2012, σας γνωρίζουμε ότι ο προγραμματισμός στοχευμένων και πολλαπλασιαστικού χαρακτήρα παρεμβάσεων στη Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, σε τομείς που προσδίδουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθέμενη αξία στην Περιφέρειά μας, αποτελεί στόχο μας, με βασική στρατηγική επιδίωξη την ανάπτυξη, δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την αποκατάσταση της τρωθείσας από την κρίση κοινωνικής συνοχής.

Προς την κατεύθυνση αυτή, η Περιφέρεια Θεσσαλίας έγκαιρα συνεργάστηκε με όλους τους δημόσιους, αυτοδιοικητικούς και κοινωνικοοικονομικούς φορείς, εργάστηκε και συνέταξε το 1^ο κείμενο προτάσεων για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο, στο πλαίσιο της σχετικής 1^{ης} Εγκυκλίου του Υπουργείου σας. Το «Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης Θεσσαλίας» υποβλήθηκε τον Οκτώβριο 2012 στις αρμόδιες Υπηρεσίες σας.

Στο παράρτημα Α της παρούσης, περιλαμβάνονται οι θέσεις μας επί του κειμένου θέσεων (**Position Paper**) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρακαλούμε για την εξέτασή τους.

Σε ότι αφορά στις «**αιρεσιμότητες**»/προϋποθέσεις που προβλέπονται από τους νέους κανονισμούς των Ταμείων, για την έγκριση και εφαρμογή των νέων Προγραμμάτων, ήδη καταγράφεται ότι εντάσσονται στην αρμοδιότητα των φορέων κεντρικής πολιτικής. Από πλευράς μας αναφέρουμε ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές πρέπει να διασφαλίσουν το έγκαιρο στο ζήτημα των **αιρεσιμοτήτων**, καθόσον θα επηρεάσουν την υλοποίηση εκτός των «τομεακών» προγραμμάτων και των «περιφερειακών» προγραμμάτων που δεν θα εντάσσονται στην ευθύνη τους, αλλά στην ευθύνη των Περιφερειών. **Επίσης**, κρίνουμε ότι πρέπει να υπάρξει ενεργός συμμετοχή των Περιφερειών, όπου στις αιρεσιμότητες υπάρχει περιφερειακή εξειδίκευση.

Στο παράρτημα Β της παρούσης, καταγράφονται πρόσθετα κρίσιμα εκ μέρους μας στοιχεία για τις **αιρεσιμότητες**.

Τέλος, αναμένουμε τη συνεργασία μας μέσω και της υπό σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής χάραξης πολιτικής για το συντονισμό του σχεδιασμού του αναπτυξιακού προγράμματος της χώρας και των επιμέρους προγραμμάτων για την περίοδο 2014-2020, δια του εκπροσώπου των Περιφερειών.

κ. Υπουργέ,

εκτιμώντας ότι τα στοιχεία και οι προτάσεις μας θα συνεισφέρουν θετικά στον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία.

Συνημμένα :

Παράρτημα Α : Θέσεις Π.Θ. επί Position Paper

Παράρτημα Β : σχολιασμός αιρεσιμοτήτων

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΛΟΖΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Θέσεις ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

επί του κειμένου θέσεων (Position Paper) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Παρότι, το κείμενο θέσεων της Επιτροπής κρίνουμε ότι αποτελεί μία πολύ καλή προσέγγιση της Ελληνικής κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας, βασισμένη σε πρόσφατα μακροοικονομικά στοιχεία, *οι στόχοι που τίθενται για το 2020 σε επίπεδο Χώρας, κρίνονται ως ιδιαίτερα αισιόδοξοι* υπό τις σημερινές συνθήκες οικονομικής, χρηματοπιστωτικής και δημοσιονομικής κρίσης.

Στην περίοδο αυτή και ιδιαίτερα τα πρώτα έτη εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020, κύριος στόχος θα πρέπει να είναι η ανάσχεση της συρρίκνωσης του επιχειρηματικού ιστού, κυρίως της μεταποίησης, του εμπορίου και του τουρισμού, καθώς και η ενδυνάμωση του αγροτοδιατροφικού τομέα με άμεσο αποτέλεσμα την αντιμετώπιση της μείωσης της απασχόλησης και της δραματικής αύξησης της ανεργίας.

Στο κείμενο, παρότι η εξειδίκευση των θεματικών στόχων αναλύεται σε πληθώρα δράσεων, υπάρχουν τομείς που εκτιμούμε ότι δεν περιλαμβάνονται ενώ θα έπρεπε ή και δεν αναπτύσσονται επαρκώς.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η αναφορά στον **Πολιτισμό** πρέπει να διευρυνθεί, δεδομένης της συμβολής του στο τουριστικό προϊόν της χώρας.

Επίσης, δεν υπάρχει καμία αναφορά στις επιπτώσεις του ρεύματος **μετανάστευσης** προς τη χώρα.

Αντίστοιχα και με δεδομένη για τη Θεσσαλία της σημαντικότητάς του, παρατηρείται ότι οι αναφορές στον **αγροτικό τομέα** είναι περιορισμένες και δεν υπάρχει καμία αναφορά στη Νέα ΚΑΠ, παρότι το σχέδιο Κανονισμού για τη Νέα Π.Π. καλύπτει όλα τα Ταμεία και ο σχεδιασμός της χώρας, με τα μέχρι σήμερα δεδομένα, γίνεται συνολικά.

Ως προς τη Δημόσια Διοίκηση στη χώρα, αναφέρουμε ότι στο κείμενο υπάρχει πλήρης ανάλυση των αδυναμιών της δομής και της λειτουργίας της, που επηρεάζουν σημαντικούς τομείς για την οικονομικά ανάκαμψη της χώρας, όπως το Επιχειρηματικό περιβάλλον, η απονομή της δικαιοσύνης, κλπ.

Ωστόσο, ο εντοπισμός των αδυναμιών αυτών, ως βασικής αιτίας των χαμηλών δεικτών ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και αρνητικής εξέλιξης στα κοινωνικοοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, εκτιμούμε ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, καθώς δεν υπάρχει καμία αναφορά στους λοιπούς παράγοντες που τη διαμορφώνουν, όπως στους χρηματοοικονομικούς φορείς, προερχόμενους από το εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας.

Παράλληλα, η Δημόσια Διοίκηση διαθέτει προσωπικό με γνώσεις και εμπειρία, που μπορεί να αξιοποιηθεί πλήρως μέσα από το πρόγραμμα μεταρρύθμισης που σχεδιάζεται, ώστε να αποτελέσει μια ισχυρή βάση για την υλοποίηση των Προγραμμάτων της Νέας Π.Π.

Στο σημείο αυτό, διατυπώνουμε την απαραίτητη ανάγκη αναθεώρησης του Νόμου ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ, στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης της Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου οι Αιρετές Περιφέρειες με διεύρυνση των αρμοδιοτήτων τους, να καταστούν επιτελικοί φορείς σε περιφερειακό επίπεδο.

Σε ότι αφορά στο Συντονισμό, η πρόταση της Ε.Ε. για στενή συνεργασία των Υπουργείων και των Περιφερειών σε όλα τα στάδια της Εταιρικής Συμφωνίας (Partnership Agreement) και των Προγραμμάτων (προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση) κρίνουμε ότι αποτελέσει βασικό παράγοντα της βέλτιστης χρήσης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Επιπρόσθετα και προκειμένου να επιτευχθεί η προτεινόμενη συνέργια των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων με τα λοιπά χρηματοδοτικά μέσα (Horizon 2020, the LIFE programme, ERASMUS for All, κ.α.), προτείνεται να εξετασθεί η δημιουργία ενός κεντρικού σημείου στο Υπουργείο Ανάπτυξης για την παρακολούθηση και καταγραφή δράσεων, και μέσω του οποίου θα υπάρχει συνεχής και συστηματική ενημέρωση των αρμοδίων φορέων.

Τέλος, κρίνουμε ιδιαίτερα σημαντική τη θεσμοθέτηση μιας (1) κεντρικής αρχής σχεδιασμού και παρακολούθησης όλων των κρατικών ενισχύσεων, ανεξαρτήτως φορέων που θα τις διαχειρίζονται στη συνέχεια, με διάχυση αποτελεσμάτων σε όλους τους φορείς. Επίσης, την απλοποίηση αδειοδοτήσεων στον επιχειρηματικό τομέα και οριστικοποίηση νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας και φορολογίας.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ :

Οι αρχές που, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρέπει να διέπουν την πρόταση της Αρχιτεκτονικής των Προγραμμάτων (αίσθημα ιδιοκτησίας, εγγύτητα στην λήψη αποφάσεων, αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων, ορθολογική και διαφανής οικονομική διαχείριση και λογοδοσία) μας βρίσκουν απολύτως σύμφωνους και προσιδιάζουν στα χαρακτηριστικά των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που πρέπει να σχεδιαστούν διακριτά ανά Περιφέρεια και Πολυταμειακά, δεδομένου ότι στην αρμοδιότητα των Περιφερειών έχει περιέλθει πλέον σειρά τομέων, οι δε Αιρετοί Περιφερειάρχες που εποπτεύουν τα Περιφερειακά Προγράμματα λογοδοτούν και ελέγχονται άμεσα και καθημερινά στο Περιφερειακό Συμβούλιο και το εκλογικό τους Σώμα.

Πέραν αυτών, υπενθυμίζουμε ότι με την πρόταση μας για τον σχεδιασμό της Νέας Προγραμματικής Περιόδου προς το Υπουργείο σας, προτείνουμε την εκχώρηση αρμοδιοτήτων σχεδιασμού και εφαρμογής της στρατηγικής

στους τομείς της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, έργων διαχείρισης απορριμμάτων, Εκπαίδευσης και Υγείας σε Α΄ θμιο και Β΄ θμιο επίπεδο.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ:

- Το θέμα της απλοποίησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου έχει τεθεί στην *πρόταση μας* για τον σχεδιασμό της νέας Προγραμματικής Περιόδου, σύμφωνα με την οποία η απλοποίηση πρέπει να «διατρέχει» όλο το εύρος των διαδικασιών από την ένταξη έργων έως και την ολοκλήρωσή τους. Στην ίδια πρόταση τίθεται η αναγκαιότητα για σαφή προσδιορισμό αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων μερών, που επίσης τίθεται από την Επιτροπή.
- Επίσης, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης *διαχειριστικής επάρκειας* στους δυνητικούς δικαιούχους κρίνεται σκόπιμο να επανεξετασθεί, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της τρέχουσας Π.Π.
- Στο πλαίσιο της απλοποίησης υλοποίησης των Ε.Π. της Νέας Π.Π. πρέπει να επανεξεταστεί και κάθε ισχύουσα σχετική νομοθετική ρύθμιση, όπως το σύστημα απαλλοτριώσεων, χρηματοδότησης έργων από Π.Δ.Ε., αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων «σκοπιμότητας» από φορείς πολιτικής κ.α. Ειδικότερα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, θεωρείται βασική παράμετρος η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Αιρετή Περιφέρεια, για τη σημαντικότερη μείωση των χρόνων που υπάρχουν σήμερα, με παραμονή στο αρμόδιο Υπουργείο μόνο των εξειδικευμένων περιπτώσεων.

Σε ότι αφορά στην εξειδίκευση των θεματικών στόχων και προτεραιοτήτων, όπως καταγράφονται στο έγγραφο της Ε.Ε., αναφέρουμε ότι συνάδουν με τις προτεινόμενες στο «Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης Θεσσαλίας».

Αναφορικά με ειδικότερα θέματα που θίγονται από την Επιτροπή, για την Περιφέρεια Θεσσαλίας ισχύουν τα ακόλουθα :

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ :

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας έχουν αποκατασταθεί πλήρως οι Χ.Α.Δ.Α. και λειτουργεί το σύστημα των Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και Χ.Υ.Τ.Α. , στις 3 Διαχειριστικές Ενότητες στις οποίες επιμερίζεται η Περιφέρεια και στα 3 νησιά (Σκόπελος, Σκιάθος, Αλόνησος) διακριτά.

Επίσης, λειτουργούν Μονάδες Ανακύκλωσης.

Σήμερα, υπολείπεται η υλοποίηση και λειτουργία των έργων Επεξεργασίας των Αστικών αποβλήτων της Θεσσαλίας σε συνδυασμό με τη μετατροπή των ΧΥΤΑ σε ΧΥΤΥ, τα οποία στο βαθμό που δεν θα καλυφθούν στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο , πρέπει να αντιμετωπιστούν στη Νέα Π.Π.

Επίσης, θεωρούμε απαραίτητη την προώθηση των νομοθετικών διατάξεων για τη διαχείριση των ειδικών αποβλήτων (υλικά κατεδαφίσεων, φυτοφάρμακα κ.α.) και εν συνεχεία την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων στην Περιφέρεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ :

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, λόγω του γεωγραφικού αναγλύφου της, της χωροθέτησης των πολλών οικισμών της –με πολλούς να βρίσκονται στο περιμετρικό της περιφέρειας έντονο ορεινό όγκο -, της θέσης των τουριστικών και πολιτιστικών κέντρων της, αλλά και εκ του γεγονότος ότι με σιδηροδρομικό δίκτυο καλύπτεται «ζώνη» μόνο της Περιφέρειας, η επαρκής και σύγχρονων προδιαγραφών οδική διασύνδεση αποτελεί βασική παράμετρο εξυπηρέτησης πολιτών/επιχειρήσεων και πραγματικής ανάπτυξης.

Σήμερα, η κατάσταση στο ενδοπεριφερειακό οδικό δίκτυο χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητική μεν, πλην όμως υπολείπονται ορισμένα έργα που δεν είναι βέβαιο ότι θα μπορέσουν να υλοποιηθούν έως το τέλος της τρέχουσας Π.Π. Η ίδια κατάσταση καταγράφεται και στο τοπικό οδικό δίκτυο, αλλά και σε ορισμένους άξονες διαπεριφερειακής σύνδεσης με όμορες Περιφέρειες.

Για τους λόγους αυτούς, **πρέπει να προβλεφθεί χρηματοδότηση στη Νέα Π.Π. για οδικά έργα περιφερειακής και τοπικής οδοποιίας που στοχεύουν :**
α) σύνδεση απομονωμένων οικισμών με το κεντρικό οδικό δίκτυο (όπως ήδη αναφέρεται από την Ε.Ε.), β) σύνδεση οικισμών – περιοχών με τους κεντρικούς οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες αλλά και τις πύλες προς άλλες περιοχές (λιμάνια, αεροδρόμια), και γ) διαπεριφερειακό οδικό δίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό, η συμμετοχή ενός **περιφερειακού σχεδιασμού** στον εθνικό σχεδιασμό Οδικών Μεταφορών (βλ. αιρεσιμότητα-σχολιασμός), κρίνεται απαραίτητη.

Παράλληλα, μεγάλα οδικά έργα που αφορούν άμεσα στη Θεσσαλία, αναμένουμε να ολοκληρωθούν εγκαίρως, όπως ο άξονας ΠΑΘΕ και η Ε65 για όλο το μελετημένο μήκος της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ

1. **Έρευνα & Καινοτομία:** να υπάρξει στρατηγικό σχέδιο πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο, καθόσον υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των Περιφερειών της χώρας, εντασσόμενο στον εθνικό σχεδιασμό. Ήδη οι ενέργειες σε επίπεδο Περιφέρειας για την «έξυπνη εξειδίκευση», η συνεργασία με την Ε.Ε., το υπό σύσταση Περιφερειακό Συμβούλιο Καινοτομίας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, άλλα και το ισχυρό ερευνητικό δυναμικό της περιφέρειας, διασφαλίζουν στην περίπτωση που θα εκχωρηθεί και νομοθετικά σχετική αρμοδιότητα, την κάλυψη του μέρους της αιρεσιμότητας για δράσεις περιφερειακού επιπέδου. Εφόσον η αρμοδιότητα διατηρηθεί σε κεντρικό επίπεδο, απαιτείται η συμμετοχή της Περιφέρειας τόσο στον σχεδιασμό, όσο και στη διαχείριση αλλά και στην υλοποίηση των δράσεων.
2. **Τομέας Υδάτινων πόρων:** με την έγκριση των Σχεδίων Υδατικών πόρων απορροής λεκανών – επίπεδο Περιφερειών κατά κανόνα, να ενεργοποιηθεί η λειτουργία του Ενιαίου Περιφερειακού Φορέα Διαχείρισης Υδάτων, για όλα τα ζητήματα αδειοδοτήσεων, ελέγχου, παρακολούθησης κ.α. σε επίπεδο περιφέρειας, χωρίς άλλη εμπλοκή των κεντρικών αρχών.
3. **Τομέας Αποβλήτων:** υλοποίηση των έργων του ΠΕΣΔΑ, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδιασμού, με ευθύνη και αρμοδιότητα της κάθε Περιφέρειας.
4. **Οδικές Μεταφορές :** πέραν των Διευρωπαϊκών Δικτύων που εποπτεύονται από το Υπουργείο, τα έργα δευτερεύουσας διασυνδεσιμότητας σε επίπεδο Περιφέρειας, πρέπει να σχεδιαστούν – αποφασιστούν σε περιφερειακό επίπεδο και να αποτελέσουν μέρος του εθνικού σχεδιασμού χρηματοδότησης Π.Π. 2014-2020.
5. **Απασχόληση :** μέρος του εθνικού σχεδιασμού πρέπει να αποτελέσει μια ομάδα δράσεων ανά Περιφέρεια, στοχευμένη στις τοπικές ανάγκες της, άμεση συνδεόμενη με τοπικά προγράμματα κ.α., για περαιτέρω εξειδίκευση και υλοποίηση σε περιφερειακό επίπεδο.
6. **Υγεία :** το εθνικό σχέδιο πολιτικής, πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητα από σχέδια σε επίπεδο Περιφερειών, καθόσον η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας σε τοπικό επίπεδο αφενός διαχειρίζεται ευκολότερα σε περιφερειακό επίπεδο, αφετέρου εξασφαλίζει ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων και υλοποίηση.
7. **Λοιπά Θέματα :** οι Δείκτες Αποτελεσμάτων των Προγραμμάτων Νέας Π.Π. πρέπει να οριστούν και εφαρμοστούν ταυτόχρονα με την έγκριση των Προγραμμάτων από το Υπουργείο. Πρέπει να είναι σαφείς, περιορισμένοι σε αριθμό και κυρίως κοινοί σε όλα τα Προγράμματα ώστε να μπορούν να έχουν αποτέλεσμα. Η εμπειρία των προηγούμενων Π.Π. ανέδειξε το ζήτημα της ανομοιομορφίας, πολυπλοκότητας και υποκειμενικότητας των δεικτών, κατάσταση που πρέπει να αλλάξει με σωστό σχεδιασμό.